

Umjesto biografije IGRE STAKLENIH KRHOTINA

Hommage à
LC Tiffany

04 - 19.06.1993

Muzejsko
Galerijski Centar,
Muzejski prostor,
Jezuitski trg 4,
Zagreb

Prije nekoliko godina, u prekrasnim dvoranama tršćanskog dvorca Miramare održana je intrigantna izložba nazvana "Abitare nella periferia dell impero" (stanovati na periferiji carstva, naravno Austro-ugarskog) koja je s uspjehom skrenula pažnju na kulturološki značaj Trsta, Rijeke i Pule kao kozmopolitskih centara u kojima je dolazilo čak i do veće asimilacije nekonvencionalnih i egzotičnih umjetničkih ideja nego u priznatim metropolama europske kulture. Slične procjene, ali i pouzdane arhivske dokumente, o kozmopolitskim odlikama riječke likovne produkcije u devetnaestom stoljeću iznio je i dr. Boris Vižintin u nedavno objavljenoj knjizi "Umjetnička Rijeka XIX stoljeća". Mislim da nije nimalo preuzeto u taj šaroliki mozaik riječkog kulturnog naslijeđa uključiti i sudbinu, Željke i Borisa Rogića, diplomanta ciriške škole za održavanje vještine oblikovanja stakla u Tiffany tradiciji, čije poznanstvo seže još iz gimnazijskih vremena. Ako njihovom skicoznom životopisu domognemo i epizodu studija prava, možda ćemo pobrojiti osnovne elemente iz kojih bi trebali odgonetnuti ključ za razumijevanje njihove slobodno odabrane, ali na površni pogled krute umjetničke samodiscipline. Iako su vrlo brzo nakon stjecanja diplome majstora vitrailla iskušali i svoje umjeće izvan okvira postojećih Tiffany predložaka tek svjetiljke s pleternim ornamentima, premijerno pokazane na ovoj izložbi svjedoče o odluci da se svjesno prekorače okviri samozadatih ograničenja.

Supružnici Rogić temeljito su izučili, ali i obradili sve nijanse Tiffanijevog zakonika oblikovanja stakla s posebnim akcentom, na nepresušnim tonskim kombinacijama unutar zadatah kolorističkih rješenja želeći se opustiti u stvaralačku avanturu tek onda kad su i sebi i onima najupućenijima iz redova publike dokazali da su u potpunosti asimilirali najdragocjenija i najsloženija iskustva prošlosti. Ova izložba upravo i predstavlja vododjelnicu između iskazivanja poštovanja, čak i do razine opsjednutosti, tradiciji odabranog umjetničkog zanata i samopouzdanja u slobodnom iskazivanju stečenog staklorezačkog i designerskog umijeća. Ekspoziti prikazani u drevnim kulama zagrebačkog gornjogradskog Muzejskog prostora još u potpunosti ne pokazuje za koju će se stvaralačku alternativu odlučiti supružnici Rogić (da li za varijacije glasovitih Tiffany prozora ili za autorski pristup u tehnici "fusing") no oni više nego uvjerljivo i jasno iskazuju da razdoblje virtuoznih stilskih vježbi u tradiciji Tiffany postepeno, ali neizbježno ustupa mjesto iznalaženju novih prostora i mogućnosti unutar kojih iskoraci iz tradicije prerastaju u temelje samosvojne poetike koja usprkos svog perifernog izvorišta ne odustaje od maksimalnih zanatskih standarda i umjetničkih ambicija.

Darko GLAVAN